SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 156/2014-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa prerokoval prijaté sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Kvasnicom, Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a sp. zn. 15 Er 1711/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a sp. zn. 15 Er 1711/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 1711/2008 p r i k a z u j e ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré jej j e Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., p r i z n á v a úhradu trov konania v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov), ktoré j e Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 156/2014-16 z 24. apríla 2014 spojil na spoločné konanie a podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a sp. zn. 15 Er 1711/2008 (spolu ďalej aj „namietané konania“).

2.1 Z obsahu sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 22299/2013 a jej príloh vyplýva, že na okresnom súde prebieha od 13. februára 2002 namietané exekučné konanie vedené pod sp. zn. 8 Er 97/2008, v ktorom sa Slovenská sporiteľňa, a. s. (ďalej len „oprávnený“), domáha vymoženia svojej peňažnej pohľadávky v sume 461,51 € s príslušenstvom judikovanej právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava-vidiek sp. zn. Ro 408/92 z 18. mája 1992.

Zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. decembra 2010 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky“) postúpil oprávnený pohľadávku, ktorá je predmetom exekučného konania, sťažovateľke. V dôsledku tejto skutočnosti sťažovateľka doručila okresnému súdu 23. augusta 2011 *„návrh na zmenu účastníka konania“*.

Keďže súdnemu exekútorovi vykonávajúcemu exekúciu a ani sťažovateľke nebolo doručené žiadne rozhodnutie okresného súdu týkajúce sa jej návrhu, sťažovateľka 21. mája 2012 zaslala okresnému súdu opätovnú žiadosť o rozhodnutie o jej návrhu.

2.2 Vo veci sťažovateľky pôvodne vedenej okresným súdom pod sp. zn. Rvp 22300/2013 prebieha od 12. júna 2001 namietané exekučné konanie, v ktorom sa oprávnený domáha vymoženia svojej peňažnej pohľadávky v sume 878,63 € s príslušenstvom judikovanej právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. Ro 985/91 z 9. januára 1992.

Zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil oprávnený pohľadávku, ktorá je predmetom exekučného konania, sťažovateľke. V dôsledku tejto skutočnosti sťažovateľka doručila okresnému súdu 16. novembra 2011 *„návrh na zmenu účastníka konania“*. Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu v konaní o ňou podanom návrhu sťažovateľka 15. októbra 2012 zaslala okresnému súdu opätovnú žiadosť o rozhodnutie o jej návrhu.

Keďže okresný súd na opätovné žiadosti sťažovateľky o rozhodnutie o podaných návrhoch nereagoval, sťažovateľka podala 10. mája 2013 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v namietaných konaniach v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004

Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Podpredseda okresného súdu vo svojom stanovisku zo 7. júna 2013 uviedol, že sťažnosť na prieťahy v namietaných konaniach považuje za opodstatnenú. Aj napriek uvedenému konštatovaniu však okresný súd o uvedených návrhoch sťažovateľky dosiaľ nerozhodol.

Sťažovateľka sa aktívne domáhala nápravy v namietaných konaniach a *„rozhodnutia o svojom nástupníctve“*, ale okresný súd o jej návrhoch nekonal 27 mesiacov (vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Er 97/2008), resp. 24 mesiacov (vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Er 1711/2008) a do dňa podania ústavnej sťažnosti o nich nerozhodol. Tento stav má za následok právnu neistotu sťažovateľky týkajúcu sa najmä jej postavenia v namietaných konaniach a uspokojenia jej majetkových práv.

3. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietaných konaniach, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a aby priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. Petrom Rajňákom, prípisom sp. zn. Spr 3373/2013, 3374/2013 z 29. mája 2014 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému prípisu okresného súdu z 12. júna 2014.

4.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k veci uviedol:

„… Exekučná vec sp. zn. 8Er 97/2008 prešla na novozriadený Okresný súd Pezinok v rámci reoptimalizácie súdnej sústavy z Okresného súdu Bratislava III dňa 01. 01. 2008.

Návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený Okresnému súdu Pezinok dňa 28. 04. 2008. O návrhu na zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté uznesením č. k.: 8Er 97/2008-27 zo dňa 09. 07. 2012.

Dňa 24. 08. 2011 bol doručený súdu návrh nového veriteľa na zmenu účastníka konania.

Dňa 13. 05. 2013 bola doručená súdu sťažnosť na prieťahy v konaní vedená pod Spr. 2054/2013. Sťažnosť som vyhodnotil ako dôvodnú.

Uznesením súdu č. k.: 8Er 97/2008-52 zo dňa 18. 12. 2013 súd ustanovil povinnej opatrovníka z dôvodu, že súdu sa napriek šetreniam nepodarilo zistiť, kde sa povinná v 2/rade nachádza.

Uznesením súdu č. k.: 8Er 97/2008-74 zo dňa 21. 05. 2014 súd zmenil uznesenie č. k.: 8Er 97/2008-52 zo dňa 18. 12. 2013 v osobe ustanoveného opatrovníka z dôvodu, že ustanovená opatrovníčka už nie je zamestnankyňou Okresného súdu Malacky. Povinnej v 2/rade bola ustanovená opatrovníčka: Š. N., tajomníčka Okresného súdu Pezinok.

... Exekučná vec sp. zn. 15Er 1711/2008 prešla na novozriadený Okresný súd Pezinok v rámci reoptimalizácie súdnej sústavy z Okresného súdu Bratislava III dňa 01. 01. 2008.

Návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený Okresnému súdu Bratislava III dňa 22. 06. 2005.

Uznesením súdu č. k.: 15Er 1711/2008-25 zo dňa 05. 10. 2009 súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora.

Dňa 18. 11. 2011 bol súdu doručený návrh nového veriteľa na zmenu účastníka konania.

Dňa 13. 05. 2013 bola doručená súdu sťažnosť na prieťahy v konaní vedená pod Spr. 2054/2013. Sťažnosť som vyhodnotil ako dôvodnú.

Uznesením súdu č. k.: 15Er 1711/2008-103 zo dňa 28. 05. 2014 súd exekúciu v časti proti povinnému v 2/rade zastavil, nakoľko povinný v 2/rade zomrel. Takisto zastavil exekúciu v časti proti povinnému v 3/rade, ktorý zomrel.

V zmysle vyššie uvedeného musím konštatovať, že v uvedených konaniach došlo k prieťahom v konaní.

Prieťahy v konaní však boli spôsobené objektívnymi dôvodmi. Reoptimalizáciou súdnej sústavy pri novozriadení Okresného súdu Pezinok od 01. 01. 2008 prešlo z odovzdávajúcich súdov Okresného súdu Bratislava II a Okresného súdu Bratislava III

na novozriadený Okresný súd Pezinok cca. 20.000 nevybavených exekučných spisov. Už pri zriadení Okresného súdu Pezinok v roku 2008 bol tunajší súd personálne poddimenzovaný.

Len na ilustráciu chcem uviesť, že na Okresný súd Pezinok napadlo za rok 2008 7091 nových exekučných vecí, za rok 2009 5.529, za rok 2010 8.063, za rok 2011 11.024 nových exekučných vecí, za rok 2012 14.178, za rok 2013 11.125 exekučných vecí a za obdobie od 01.01.2014 do 30.04.2014 napadlo na Okresný súd Pezinok 2.363 nových exekučných vecí. Pri tak vysokom nápade exekučných vecí na Okresný súd Pezinok a personálnom obsadení nie je možné dodržať zákonné lehoty.

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu.“

4.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu okresného súdu predovšetkým poukázal na skutočnosť, že predseda okresného súdu opakovane uznal, že v namietaných konaniach došlo k prieťahom, za ktoré sa aj ospravedlnil. Čo sa týka veľkého množstva exekučných vecí, na ktoré poukázal okresný súd, sťažovateľka je toho názoru, že *„hoci je Okresný súd vyťažený, predmet podaného návrhu na zmenu účastníka konania nie je ničím špecifický a vzhľadom na svoju skutkovú a právnu povahu určite neodôvodňuje taký mimoriadne zdĺhavý priebeh konania“*.

Vo vzťahu ku konaniu vedenému pod sp. zn. 8 Er 97/2008 právny zástupca sťažovateľky ďalej uviedol:

„Okresný súd vo svojom vyjadrení uvádza, že vzhľadom k tomu, že sa nepodarilo zistiť pobyt povinnej v 2./ rade jej musel byť ustanovený opatrovník, pričom tento jej bol ustanovený uznesením súdu zo dňa 18. 12. 2013, sp. zn. 8Er/97/2008, pričom sťažovateľovi nie je zrejmé, prečo sa tak stalo až 21 mesiacov po podaní návrhu na zmenu účastníka konania dňa 22. 08. 2011. Túto skutočnosť, uvedenú súdom sťažovateľ nepovažuje sa adekvátny dôvod nečinnosti Okresného súdu, pokiaľ ide o predmetný prípad.

Sťažovateľ má za to, že je neprípustné, aby rozhodovanie o čiastkovej otázke právneho nástupníctva oprávneného trvalo od 22. 08. 2011, t. j. takmer tri roky, hoci sa sťažovateľ opakovane domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní. Tento stav, spôsobený nečinnosťou Okresného súdu, má za následok, že sťažovateľ sa nemôže domôcť

uspokojenia svojej judikovanej pohľadávky, čím mu je nepretržite spôsobovaný stav právnej neistoty.“

Čo sa týka konania vedeného pod sp. zn. 15 Er 1711/2008 „Okresný súd vo svojom vyjadrení iba konštatuje, že po podaní návrhu oprávneného na zmenu účastníka konania dňa 18. 11. 2011, vydal súd dňa 28. 05. 2014 uznesenie, sp. zn. 15Er/1711/2008/103..., ktorým súd zastavil exekúciu voči povinným v 2./ a 3./ rade. Iné skutočnosti Okresný súd vo svojom vyjadrení neuvádza.

Sťažovateľovi však nie je zrejmé, prečo bolo predmetné uznesenie vydané až 29 mesiacov po podaní návrhu na zmenu účastníka konania. Z uvedeného je zrejmé, že Okresný súd neuskutočnil ďalšie opatrenia, smerujúce k odstráneniu prieťahov v predmetnom konaní a rozhodnutí o podanom návrhu na zmenu účastníka konania. Vydanie predmetného uznesenia však sťažovateľ určite nepovažuje za adekvátne opatrenie.

Sťažovateľ má za to, že je neprípustné, aby rozhodovanie o čiastkovej otázke právneho nástupníctva oprávneného trvalo od 18. 11. 2011, t. j. takmer tri roky, hoci sa sťažovateľ opakovane domáhal urýchlenia postupu v predmetnom konaní...“

Právny zástupca sťažovateľky v záverečnej časti svojho stanoviska uviedol, že *„netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu“*.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažností dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažností, ich príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu súdnych spisov vzťahujúcich sa na veci sťažovateľky ústavný súd zistil tento priebeh a aktuálny stav namietaných konaní:

Konanie vedené pod sp. zn. 8 Er 97/2008

Dňa 24. augusta 2011 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

Dňa 23. mája 2012 sťažovateľka požiadala okresný súd o rozhodnutie o návrhu na zmenu účastníka konania z 24. augusta 2011.

Dňa 9. júla 2012 okresný súd uznesením č. k. 8 Er 97/2008-27 vyhovel návrhu oprávnenej na zmenu súdneho exekútora. Zásielka povinnej v 2. rade zaslaná na adresu v Českej republike bola okresnému súdu vrátená 30. augusta 2012 z poznámkou *„adresát neznámy“*.

Dňa 14. mája 2013 okresný súd požiadal Okresný súd České Budejovice, aby mu oznámil aktuálnu adresu pobytu povinnej v 2. rade v Českej republike, na ktorej sa zdržiava.

Dňa 3. júna 2013 Okresný súd České Budejovice oznámil, že mu nie je známy pobyt povinnej v 2. rade.

Dňa 13. júna 2013 Obvodný súd pre Prahu 7 oznámil, že o povinnej v 2. rade nie sú vedené žiadne záznamy v centrálnej evidencii osôb.

Dňa 18. decembra 2013 okresný súd uznesením č. k. 8 Er 97/2008-52 ustanovil povinnej v 2. rade opatrovníka v exekučnom konaní.

Dňa 21. mája 2014 okresný súd uznesením č. k. 8 Er 97/2008-74 zmenil svoje uznesenie z 18. decembra 2013 v osobe ustanoveného opatrovníka.

Konanie vedené pod sp. zn. 15 Er 1711/2008

Dňa 13. mája 2011 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na zmenu účastníka konania.

Dňa 18. novembra 2011 sťažovateľka opätovne doručila okresnému súdu návrh na zmenu účastníka konania.

Dňa 18. októbra 2012 sťažovateľka požiadala okresný súd o rozhodnutie o návrhu na zmenu účastníka konania z 18. novembra 2011.

Dňa 16. mája 2013 okresný súd zisťoval pobyt R. R. (ďalej len „povinný v 3. rade“) prostredníctvom polície, registra obyvateľov a ústrednej evidencie väzňov. Zároveň požiadal Okresný súd Nitra o oznámenie stavu dedičského konania po poručiteľovi M. S. (ďalej len „povinný v 2. rade“).

Dňa 12. júna 2013 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava II okresnému súdu oznámilo, že povinný v 3. rade zomrel 31. decembra 2010.

Dňa 26. júla 2013 Okresný súd Nitra okresnému súdu oznámil, že dedičské konanie po povinnom v 2. rade bolo právoplatne zastavené z dôvodu, že poručiteľ nezanechal žiaden majetok.

Dňa 30. augusta 2013 okresný súd požiadal Okresný súd Bratislava II o informáciu o stave dedičského konania po povinnom v 3. rade.

Dňa 19. septembra 2013 Okresný súd Bratislava II okresnému súdu oznámil, že dedičské konanie po povinnom v 3. rade bolo právoplatne zastavené z dôvodu nemajetnosti poručiteľa.

Dňa 28. mája 2014 okresný súd uznesením č. k. 15 Er 1711/2008-103 čiastočne zastavil exekúciu proti nebohým povinným v 2. a v 3. rade.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a sp. zn. 15 Er 1711/2008 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pričom tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02). Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prieťahov nevyníma.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1. Pri posudzovaní veci podľa prvého kritéria ústavný súd nezistil také osobitné skutočnosti, ktoré by signalizovali, že namietané exekučné konania sú právne alebo skutkovo zložité, a to aj v nadväznosti na skutočnosť, že sťažnostná argumentácia sťažovateľky sa v zásade obmedzuje len na námietku, že okresný súd nerozhodol o jej návrhoch na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného. Ústavný súd konštatuje, že ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukazoval na zložitosť veci, a preto nie je doterajšia dĺžka namietaných konaní závislá od zložitosti posudzovaných vecí.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v namietaných konaniach, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetných konaniach k zbytočným prieťahom. Sťažovateľka sa domáha vstupu do namietaných exekučných konaní namiesto súčasného oprávneného, ktorý jej postúpil pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v namietaných konaniach a zistil, že okresný súd bol v posudzovaných veciach sťažovateľky dlhodobo nečinný. Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu jeho neodôvodnenú nečinnosť od podania návrhu sťažovateľky *„na zmenu účastníka konania“*, t. j. od 24. augusta 2011 vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Er 97/2008 a od 13. mája 2011 vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Er 1711/2008. O uvedených návrhoch sťažovateľky v namietaných konaniach okresný súd dosiaľ nerozhodol. Na základe uvedeného zistenia ústavný súd konštatuje existenciu zbytočných prieťahov v namietaných konaniach okresného súdu počas celého posudzovaného obdobia.

Obranu predsedu okresného súdu o personálnom poddimenzovaní okresného súdu a o vysokom nápade exekučných vecí nemožno akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na judikatúru ESĽP, ako aj vlastnú stabilizovanú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ho nezbavuje zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (pozri napr. III. ÚS 17/02). Námietka

nedostatočného personálneho obsadenia súdu a vo väzbe na to neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nepredstavuje dôvody, ktoré by mohli byť interpretované inak než technické a organizačné problémy, ktoré však nemôžu ísť na ťarchu účastníka, ktorý od súdu právom očakáva ochranu svojich práv v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietaných konaniach došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

4. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

V nadväznosti na bod 1 výroku tohto nálezu a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto nálezu prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetných veciach bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Obdobne podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa v každej zo sťažností domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 € vzhľadom na *„dĺžku zbytočných prieťahov v konaní a s nimi*

spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany“.

Vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovaných vecí ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä na celkovú dĺžku neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v namietaných konaniach, považuje za primerané v ňou požadovanej sume 1 000 € za každé z namietaných konaní, t. j. spolu v sume 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

6. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. Romanom Kvasnicom a ktoré sťažovateľka uplatnila v každej zo sťažností v sume 331,15 € za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z citovaných ustanovení § 36 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažovateľka nemá obligatórny nárok na úhradu trov konania pred ústavným súdom, t. j. ústavný súd môže úhradu trov konania účastníkovi konania úplne alebo sčasti priznať podľa svojho uváženia, zohľadňujúc pritom konkrétne okolnosti daného prípadu.

V danom prípade boli ústavnému súdu doručené dve sťažnosti, pričom v každej z nich bola sťažovateľka právne zastúpená tým istým advokátom. Predmetné sťažnosti ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 156/2014-16 z 24. apríla 2014 spojil na spoločné konanie, keďže sa týkali tej istej sťažovateľky a v zásade vecne identických exekučných konaní vedených okresným súdom. Tieto skutočnosti mali podľa názoru ústavného súdu podstatný vplyv na prípravu zastupovania, ako aj spísanie sťažností (identický obsah), čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o úhrade trov konania. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ako aj z oprávnenia priznať úhradu trov konania účastníkovi konania len sčasti, ústavný súd rozhodol o priznaní úhrady trov konania len v sume 331,13 €, t. j. v sume zodpovedajúcej úhrade trov konania za jednu sťažnosť. Ústavný súd pri určení tejto sumy vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013 (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky, a to každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH predstavuje sumu 331,13 €.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa bodu 4 výroku rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014